

planet

צמחים חושבים
חושבים צמחים

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

אנחנו נוטים לראות בצמחים עצמים: בחדר יש שולחן, כיסא, עציץ; בחוץ יש בניין, ספסל ועץ. אף כי אנו יודעים שצמחים הם יצורים מתפתחים, על פי רוב אנחנו ממקמים אותם קרוב יותר לעולם הדומם מאשר לעולם החי – זאת מכיוון שהם גדלים בקצב איטי מכפי שהעין האנושית מסוגלת לקלוט, והמפגש שלנו איתם הוא אינסטרומנטלי. צמחים, פרחים ועצים מהווים רקע לחיינו או משמשים אותנו כמוצרי צריכה, בעיקר למאכל.

אבל במציאות של משבר אקלימי הדיכוטומיה בין טבע ותרבות אינה מתאימה עוד לתיאור יחסי האדם עם העולם. התערוכה "Plan(e)t" מציעה התבוננות מחודשת בצמחים באמצעות שורה של פרויקטים המשלבים מחקר ועשייה אמנותית. כותרת המשנה של התערוכה, "צמחים חושבים, חושבים צמחים", פורשת את ההיגיון שעומד בבסיסה: צמחים הם יצורים "חושבים", ולכן עלינו לשכלל גם את האופן שבו אנו חושבים עליהם. "Plan(e)t" שמה לה למטרה להציע נקודת מבט מקורית על המפגש בין החי והצומח, החולקים אותה טריטוריה: כדור הארץ. היא מתבססת על ההכרה כי מחשבה מקיימת חייבת לכלול הערכה מחודשת של המערכת ההיררכית שמציבה את הצומח כנחות בהשוואה ליצורים החיים בכלל ולאדם בפרט.

עבודות האמנות שמרכיבות את "Plan(e)t" תופסות את הצמח כגילום תרבותי של מערכת היחסים המורכבת בין כוח ובין קיימות. הן עושות זאת מתוך התייחסות להקשר המקומי ומתוך פרספקטיבה היסטורית רחבה. מרבית העבודות נוצרו עבור חלל הגלריה, ורובן מתפחות ואף צומחות במהלך חודשי התצוגה. המושגים "קיום" ו"מקומיות" הם בעלי ערך מרכזי לדיון שהתערוכה מבקשת לפתח, בהתבסס על שיתוף הפעולה החדשני שנעשה בה בין אמנים ובין חוקרים. התערוכה שואפת לעמת את הצופה עם הגבולות התודעתיים המעצבים את יחסנו לסביבתנו, לעושרה ולשימושנו בה, מבלי להתמסר לעמדה אקו-צנטרית המבטלת לחלוטין את ההיררכיה בין האדם ובין שאר המינים על פני כדור הארץ.

נשאלת השאלה: כיצד אפשר לדבר על צמחים מבלי להכפיף אותם לעקרונות אנושיים, ובמקביל לכך מבלי לעשות להם הזרה כ"אחר" האולטימטיבי? באמצעות החוויה האמנותית, העבודות שלפנינו מבססות עמדה חדשה – חושבת יותר, מכירה יותר ומקיימת יותר כלפי העולם שבו אנו חיים.

ד"ר תמר מאיר וד"ר ספי הנדלר

אוצרים ראשיים: ד"ר תמר מאיר וד"ר ספי הנדלר
ע' לאוצרת הראשית: יפעת פרל

משתתפים: דיוויד ברנס ואוסטין יאנג (Fallen Fruit)

רלי דה פריס // סטפן טיידה // ד"ר דפנה לנגוט //
ד"ר יסמין מרוז // ליאת סגל // קולקטיב אנייה // נועם רבינוביץ

plant

צמחים חושבים
חושבים צמחים

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

We tend to view plants as objects: in the room there is a table, a chair, and a potted plant; outside there is a building, a bench, and a tree. Even though we know that plants are developing beings, we mostly place them closer to the world of objects than the world of living things – their growth rate is too slow for the human eye to observe, and our contact with them is primarily instrumental. Plants, flowers, and trees make up the backdrop for our lives and serve us as consumer products, primarily as food.

Yet in the reality of climate crisis, the dichotomy between nature and culture no longer suits humanity's relations with the world. The exhibit "Plan(e)t" offers a fresh view of plants via a series of projects which integrate scientific research with artistic endeavor. The subtitle of the exhibit, "Plants Think, Think Plants," declares its underlying logic: plants are "thinking" beings, and therefore we must think of them in more complex ways than we have done up to now. "Plan(e)t" has taken upon itself to present an original perspective of the encounter between the animal and plant kingdoms, sharing the same territory: Planet Earth. This view is based on the recognition that sustainable thinking must include a reevaluation of the hierarchy that places plants on a lower rung than living beings, and humans in particular.

The artworks comprising "Plan(e)t" conceive of the plant as a cultural embodiment of the complex relations between power and sustainability. They achieve this by relating both to the local context and a broad historical view. A majority of the works were created specifically for the gallery space, and most of them grow and change during the months of the exhibition. The concepts "sustainability" and "localness" are central to the discussion that the exhibit seeks to foster, based on the innovative cooperation that has been carried out there between artists and researchers. The exhibit strives to confront the viewer with the limitations of awareness that shape our relationship with our environment, its richness and our uses of it, without giving in to the eco-centric position which entirely denies the hierarchy between humans and all other species on the planet.

The question arises: how can one speak of plants without subjugating them to human principles, and at the same time, without making them once again the ultimate "other"? Via the artistic experience, the works before us form the foundation for a new stance – more thoughtful, knowledgeable, and sustainable – towards the world we live in.

Dr. Tamar Mayer and Dr. Sefy Hendler

Curators: Dr. Tamar Mayer and Dr. Sefy Hendler

Assistant to the Chief Curator: Yifat Pearl

Participants: David Burns and Austin Young (Fallen Fruit) //

Relli de Vries // Stéphane Thidet // Dr. Dafna Langgut //

Dr. Yasmine Meroz // Liat Segal // Onya Collective // Noam Rabinovich